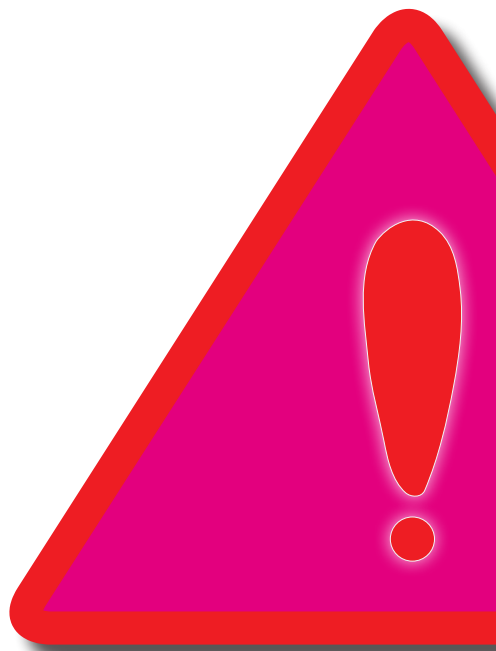

Karl Wennberg är ekonomie doktor på Handelshögskolan i Stockholm och Ratio. Han disputerade 2009 med avhandlingen »Entrepreneurial Exit«. karl.wennberg@hhs.se

KARL WENNBERG:

Rishtagande ska löna sig!

Problemet är inte att för få startar företag. Problemet är bristen på ambitiöst företagande. För detta krävs att rishtagande lönar sig och att fler kan komma tillbaka efter ett misslyckande, med erfarenheter som annars går till spillo. Det skriver forskaren Karl Wennberg, som pekar ut revisions- och rådgivningsbranschen som en nyckelaktör för ambitiöst företagande.

Sverige har det mest strikta insolvensreglerna av samtliga OECD-länder. Färska data visar samtidigt att andelen snabbväxande företag i Sverige är lägre än i andra länder. Regeringens proposition 2010/11:31 är frukten av en lång rad av diskussioner, remisser, och utredningar kring insolvensreglerna. Propositionen inskränker sig dock i huvudsak till att underlätta för företagare att beviljas skuldsanering.

Under den långa diskussion och remissrunda som ledde fram till propositionen

väcktes flera viktiga förslag och betänkanden. Myndigheten för tillväxtanalys framhöll att kvaliteten på entreprenörskap kan stärkas om ett *beneficium* införs, likt det som existerar i USA, så att konkursade företagare inte med nödvändighet förlorar sin bostad.

Konsumentverket framhöll att många näringsidkare hamnar i obestånd på grund av faktorer som inte är relaterade till företagsverksamheten, såsom sjukdom och separation. Företagarföreningar framhöll att banker ofta stipulerar lånevillkor som innebär att lån kan sägas upp om risken i bankens övriga låneportfölj förändras, såsom skedde vid bankkrisen i början av 1990-talet eller efter bankernas dåliga affärer i Östeuropa 2007. Regeringen valde dock att inte beakta dessa. Det enda kvarvarande resultatet i propositionen blev reformen

för att underlätta för företagare att beviljas skuldsanering medan de fortsätter sin affärsverksamhet. Detta kommer tyvärr inte att ha några märkbara konsekvenser. Betydelsen för konkursade företagare av att tillåtas driva näringsverksamhet medan de befinner sig i ett skuldsaneringsförfarande är liten eftersom

andra företagare och kreditgivare inte kan förväntas vilja bedriva affärer med ett sådant företag. Det är därför viktigare att minska det ekonomiska och sociala »stigma« som är förknippat med en konkurs.

Problemet är bristen på ambitiöst företagande.

Forskningen visar tydligt att potentiella vinster från företagande inte står i proportion till potentiella förluster, i det svenska systemet. Att driva ett företag innebär att ta en ekonomisk risk i förhoppning att kunna realisera sina visioner

och drömmar. Ibland visar det sig att företagare saknar den nödvändiga kompetensen för att gå från liten till lite större, att affärsmodellen eller affärsidén inte är robust nog. Det bästa sättet att utvärdera detta är att företagare tar en kalkylerad risk och genom feedback från kunder, revisorer och andra rådgivare beslutar att gå vidare eller inte. Det är så marknadsekonomin fungerar när den är som bäst. Ibland fungerar den dock mindre bra. Likviditetskris i små, växande företag beror inte sällan på yttre, ej styrbara, händelser.

Den relativa frånvaron av privat riskkapital i Sverige gör småföretag – speciellt växande – utsatta för fluktuationer i den oligopoliserade banksektorn. Vi vet från de senaste trettio årens forskning att företagarens brist på tidigare erfarenhet från företagande är den vanligaste orsaken till att ett företag misslyckas. Vi behöver därför underlätta seriellt entreprenörskap, trots

dess risker. En ambitiös reformering av svensk insolvensrätt, mer i linje med övriga OECD-länder, skulle kunna öka antalet företag med tillväxtpotential.

Regeringen räknar med att sloandet av revisionsplikten för mindre aktiebolag kommer att resultera i ett skattebortfall från de minsta företagen på grund av mindre rigorös bokföring. Detta är dock inte aktuellt för snabbväxande företag då forskning visar att dessa företag ofta agerar pragmatiskt och använder revisorer och konsulter som rådgivare.

Varken forskare eller revisorer kan veta vilka affärsidéer som utgör grunden för framtidens tillväxtföretag. Men vi vet tillräckligt mycket om vikten av en professionell ledning och styrelse, ambitiösa mål och kontingensplaner för att hantera sjunkande likviditet, för att erbjuda verktyg för riskvilliga entreprenörer att realisera sina drömmar. Att gå från en lovande idé till en affärsmodell som möjliggör uthållig tillväxt tar tid och kräver experimentlusta. Här behöver revisions- och rådgivningsbranschen bli mer proaktiv och i stället för att bara godkänna böckerna i efterhand, jobba framåtintriktat och erbjuda tillväxt-

orienterade företagare enkla produkter som underlättar för dem att bibehålla ekonomisk styrning samtidigt som de fokuserar på det de brinner för; att gå från visioner till realiserad försäljning.

Regeringens reformer bör således inte enbart fokusera på riskerna, utan även på de eventuella vinsterna av företagande. Här kan inspiration hämtas från andra länder. För att underlätta för insolventa företagare att »återkomma« har till exempel Danmark, Finland och Israel förkortat tiden för skuldsaneringen för företagare. Andra länder, exempelvis Frankrike, har sänkt skatten på försäljning av onoterade aktier vilket ökar den möjliga vinsten från en lyckosam »exit«.

Problemet är inte att för få startar företag. Problemet är bristen på ambitiöst företagande. Denna brist löser man inte med offentliga försäkringssystem, utan genom att se till att de potentiella vinsterna står i proportion till de potentiella förlusterna. Revisorer och konsulter är viktiga kunskapsresurser för ambitiösa företagare som söker realisera sina tillväxtplaner. Kanske finns det även möjligheter för företagsrådgivare att utöka sin produktportfölj? <

Norstedts Revision – nyckeln till effektiv granskning.

Som revisor arbetar du idag under ökande krav på effektivitet, kvalitet och dokumentation.

Arbetsflödet i Norstedts Revision underlättar ditt arbete och hjälper dig att följa ISA.

Komplettera med Norstedts Transaktionsanalys för ett utökat granskningsstöd i enlighet med APTA-metodiken.

I NORSTEDTS REVISION KAN DU:

- Läs in och titta i **kundens hela huvudbok**
- Skapa **flerårsdiagram** för överskådlig förståelse av företagets verksamhet och utveckling (APTA)
- Välj lämpligt **granskningsprogram** från en omfattande åtgärdsbank med granskningspunkter
- Skapa **egna mallar** för granskningsprogram och ordbehandlingsdokument
- Spara **egna textlydelser** som enkelt plockas fram via högerklick
- Sammanställa interna och externa rapporter med inbyggd **rapportgenerator**
- **Bifoga externa dokument** från t ex Word eller Excel, t ex kundens lagerlista
- Låta flera personer arbeta samtidigt mot samma kundfil med hjälp av **fleranvändarstöd**

Norstedts Juridik – främst för de främsta.

ERBJUDANDE: Komplettera med Norstedts Transaktionsanalys – **Paketpris** vid köp av båda programmen.

www.nj.se kundservice@nj.se 031-775 17 89

 Norstedts Juridik
ett Wolters Kluwer-företag